

αναγέννησις εἰς τὴν Ἰταλίαν¹ διὰ τὰ μεταδοθῆ ταχέως καὶ εἰς τὴν λοιπὴν Εὐρώπην. Οἱ Ἕλληγες λόγιοι δίδουν εἰς τὴν τριαυτὴν πνευματικὴν ἐκδήλωσιν τὴν ὤθησιν, ἣ ὁποῖα ἔκρινε τὴν τύχην τῆς· εἶναι οὗτοι—σοφοί, γραμματικοί, φιλόσοφοι—οἱ πρῶτοι τῆς νέας Ἰταλίας διδάσκαλοι· καὶ διὰ τῆς διδασκαλίας τῶν ἐκπαιδεύονται οἱ Ἴταλοι καὶ ἀποκτοῦν τὰ ἰσχυρὰ στοιχεῖα πρὸς στερέωσιν καὶ τελειοποίησιν τοῦ νέου πολιτισμοῦ τῶν. Ἄμιλλα ἑλληνομαθείας ἀναπτύσσεται εἰς τὰς αὐτὰς τῶν διαφόρων ἰταλικῶν ἡγεμονιῶν καὶ ὁ πόθος τῆς σπουδῆς τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, τῆς γνωριμίας μὲ τὸ ἀρχαῖον ἑλληνικὸν πνεῦμα κατακτᾷ τὰς ψυχάς. Εἰς τὴν Φλωρεντίαν ὁ Κόσμος Μέδικος, ἀμιλλώμενος πρὸς τὸν διάθερμον προστάτην τῆς ἑλληνικῆς παιδείας *Palla Strozzi*, τὸν ὁποῖον καὶ ἐξορίζει ἀπὸ φιλολογικὴν ἀντιζηλίαν, μόλις ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν τῆς χώρας του, φιλοδοξεῖ νὰ καταστήσῃ τὴν πόλιν του νέας Ἀθήνας, ἱερὸν τῶν γραμμάτων, τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν, καὶ ἐπονομάζεται Περικλῆς τῆς Φλωρεντίας. Εἰς τὸ βασιλεῖον τῆς Νεαπόλεως ὁ Ἀλφόνσος Ε' ὁ ἐξ Ἀραγωνίας, εἰς τὸ δουκάτον τῆς Φερράρας ἡ ἀρχουσα οἰκογένεια τῶν *Este*, εἰς τὸ Οὐρμπίνο ὁ δούξ Φρειδερίκος ντὲ Μοντελφέρτο, εἰς τὴν Μάντουαν ὁ πρῶτος μαρκήσιος Ἰωάννης—Φραγκίσκος Α' ντὲ Γκονζαγκῦ θεωροῦν τὸν τίτλον τοῦ προστάτου τῆς ἑλληνικῆς παιδείας ὡς τὸν ἐνδοξότερον· εἰς τὰς πόλεις τῶν ὡς καὶ εἰς τὴν Βολωνίαν, Ἐνετίαν, Μιλάνον, Παταύιον, Βερῶναν καλοῦνται οἱ Ἕλληγες λόγιοι διὰ τὰ διδάξουν τὰ ἑλληνικὰ γράμματα. Πανταχοῦ ἡ αὐτὴ ὁρμὴ διὰ τὴν ἐκμάθησιν καὶ μελέτην τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς φιλολογίας².

Συγχρόνως μὲ τὴν ὁρμὴν ταύτην ἐπέρχεται συρροὴ γεγονότων, τὰ ὁποῖα κατέχουν τὴν σπουδαιότεραν θέσιν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ τῆς Εὐρώπης, διότι εἶναι ταῦτα κύριοι συντελεσταὶ τῆς πλήρους καὶ ἀληθοῦς ἀναγεννήσεως· Ἡ σύνοδος τῆς Φλωρεντίας, ἡ συγκροτηθεῖσα διὰ τὴν συζήτησιν καὶ λύσιν τοῦ ἀλύτου μείναντος ζητήματος τῆς ἐνώσεως τῶν δύο Ἑκ-

1. Henri Vast : Le Cardinal Bessarion. Étude sur la chrétienté et la Renaissance vers le milieu du XV siècle. Paris 1878. p. 162.

2. Ambr. Firmin—Didot : L' Alde Manuce etc. pp. XXX—XLIII.

